

KRYRSKÁ ROZHLEDNA

Čtvrtletník městského úřadu pro Kryry, Běsno, Stebno a Strojetic

Cena 15,- Kč

1/2019

Autor fotografie: Vladimíra Járová

Opravená lávka

Podvinecký potok protékající Kryrami (a vlévající se u Domu s pečovatelskou službou do Blšanky) dostal rekonstruovanou lávku.

Pracovníci města Kryry opravili a natřeli hojně využívanou lávku na Malé Straně a na rozdíl od původního přemostění potoku je tato osazena zábradlím z obou stran.

Pro zajímavost (Vladimír Vlček: Zeměpisný lexikon ČSR, Vodní toky a nádrže. Praha: Academia 1984):

Podvinecký potok je tokem Rakovnické pahorkatiny protékající převážně lounským okresem. Je zhruba 18 km dlouhý a jeho průměrný průtok v ústí je 0,32 m³/s. Podvinecký potok pramení v Plzeňském kraji západně od Pastuhovic, vytéká severovýchodním směrem, v němž míjí Velečín a vtéká do Velečinského rybníka. Od něj pokračuje dvěma rameny: východní protéká v krátkém úseku Středočeským krajem a zprava přijímá Ostrovecký a Krtský potok; západní rameno rybník obtéká a po necelém kilometru se spojuje s Tiským potokem. Obě ramena se vlévají do vodní nádrže Blatno. Z ní potok teče na severovýchod, protéká Stebenským rybníkem, do něhož se vlévá také potok Jesenice. Za ním se krátce stáčí na severozápad a vzápětí zpět prudce na severovýchod. U Černčic napájí Finkův rybník (též Finger), zleva přijímá potok Rovná a zprava Bílenecký potok a pak se stáčí na sever. Jižně od Kryr do něj ještě zprava ústí potok Březnice a ve městě se v nadmořské výšce 300 m. n. m. vlévá zprava do Blšanky.

PhDr. Ing. Mgr. Václav Kadleček

První číslo Kryrské rozhledny letos podruhé...

Vážení čtenáři,

držíte v rukou letošní první číslo Kryrské rozhledny – a první číslo tento rok již podruhé. Stalo se tak díky rozhodnutí komisi informačně právní a kulturně školské, které se na svých únorových zasedáních domluvily, že únorové číslo zpravodaje nevyjde a Kryrská rozhledna bude nikoli měsíčníkem, ale čtvrtletníkem. A protože březnové vydání našeho časopisu bude v budoucnosti tím prvním v roce, jedničku si prostě zaslouží. Když se podíváme do historie městského zpravodaje, o žádnou převratnou novinku se nejedná. Kryrská rozhledna tak totiž začínala. „V pravěku městského zpravodaje, když si čtenáři v anketě vybrali název Kryrská rozhledna,“ vypráví Kamil Kraus, který u zrodu časopisu stál, „jsme s tehdy místním Pavlem Gregorem začali vydávat čtvrtletník. Měsíčně k tomu pak byly zveřejňovány aktuality v tzv. Rozhledničce, což byl jediný list s čerstvými novinkami. Čtvrtletníky takhle vyšly tehdy dva a poté městský zpravodaj přešel do formátu, který jsme doteď znali – měsíčník.“

O co čtenáři našeho časopisu samozřejmě neprijdou, to bude celá řada reportáží z akcí, které se ve městě pod Schillerovou rozhlednou uskuteční.

Jsem pevně přesvědčen o tom, že městský zpravodaj i v novém hávu bude tím, čím vždy byl: periodikem, které vypráví o našem městě. A že si v něm všichni najdou to své.

Pavel Ďuran, šéfredaktor

20. svátek dobré nálady

Roky probíhaly kryrské svátky dobré nálady pod režijní taktovkou pana Ulkeho – ať už stál po boku Ivana Krumla nebo působil jako solitér. Letošní – jubilejní, 20. ročník - městských slavností se organizačně vrací pod agendu města Kryry, konkrétně pod kulturně školskou komisi.

„Že se Petr Ulke vzdává organizování Svátku dobré nálady,“ říká Anna Semerádová, členka Kulturně školské komise města Kryry, „jsme se dověděli někdy v říjnu. Takže už na prvním jednání naší komise jsme se organizaci 1. máje začali velmi intenzivně věnovat.“

Svátky dobré nálady jsou dnes doslova za dveřmi. Na začátku to sice vypadalo dokonce tak, že tradiční Čarodějnice vůbec nebudou, nicméně nakonec všechno dopadlo jinak, a největší kryrskou společenskou akci se podařilo připravit. Kompletní.

Nač se tedy na přelomu dubna a května můžeme těšit?

„Čarodějnice vyrazí v úterý 30. dubna od Sokolovny v pět večer,“ popisuje Anna Semerádová, „projdou městem, na náměstí před městským úřadem si zatancí s panem starostou a dalšími zastupiteli. Nebude chybět oheň, na kterém si děti opečou burty.“

Od osmnácté hodiny pak bude na pódiu na náměstí před obecním úřadem k tanci i poslechu hrát skupina FULL TIME – tradiční účastník našich prvomájových slavností. Ty v osm a následně v deset večer vystřídají revivaly skupin Kabát a Lucie.

Tradičně recesistický kryrský 1. máj zahájí v Kryrech nám dobře známý Přemysl Kubišta z Plzně. Josef Švejk se svým C.K. ŠRAML nebude na Svátku dobré nálady chybět ani v roce 2019 a provede nás celým svátečním dopolednem, během něhož vystoupí samozřejmě i kryrské mažoretky nebo své umění předvede skupina karate OUTLAW SHOTOKAN, která své působení v Kryrech v posledních měsících (velmi úspěšně) zahájila.

„Prvomájový průvod, to je jednoznačné, bude v pravé poledne,“ přibližuje itinerář prvního květnového dne Anna Semerádová, „Od třinácti hodin vystoupí ŠUMAŘI, které ve dvě vystřídá skupina HOLKI.“

V 16 hodin pak na kryrské pódium nastoupí PETR KOLÁŘ. Zpěvák, který exceloval v muzikálech Drákula, Vlasy, Hamlet, Krysař nebo Tři mušketýři. Působil v kapelách PPRECEDENS a ARAKAIN - a kdo by ještě nevěděl, je interpretem megahitu Karla Svobody „Ještě že tě láska mám“.

To je písnička, která si myslím první květnový den v Kryrech chybět nebude.

O žízni hrdla se po oba dny bude starat pivovar z Rakovníku, nebudou chybět tradiční kolotočáři ani stánkaři. Ti se postarají i o naše plné žaludky. A komu klobása, steak či jiné gurmánské vychytávky, které nabídnou, nebudou stačit, může odskočit do nedaleké Pekárny, kde se vařit bude nepochybně celý den.

Pavel Duran

Město Kryry, organizátoři a sponzoři akce Vás srdečně zvou

1999 - 2019

Svátek dobré nálady

úterý 30.4.2019 - Rockové čarodějnice a stavění máje

středa 1.5.2019 na náměstí v Kryrech

- 9.30h** - Recese na 1.máje - budovatelské písně
- 10.00h** - Josef Švejk a c.k. Šraml + tanečnice
- 12.00h** - Prvomájový průvod s alegorickými vozy
- 13.00h** - Šumaři - skupina
- 14.00h** - HOLKI - skupina
- 16.00h** - PETR KOLÁŘ & band

Celým programem Vás bude provázet komentátor, bavič a imitátor Jiří Bláha

občerstvení zajištěno po oba dny, trhy na náměstí, dětské atrakce
1.5. od 10.00 do 16.00hod. otevřena Schillerova rozhledna

uvedené časy jsou orientační - změna programu vyhrazena, vstup po oba dva dny zdarma

Slovo starosty

Vážení občané,

město Kryry začalo již na konci minulého roku a pokračovalo samozřejmě i v prvních týdnech roku 2019 v realizaci schválené „Strategie rozvoje města Kryry a spádových obcí.“

V první řadě je to příprava a zahájení výstavby obytného domu v Jarní Zahradě se 17 byty pro naše spoluobčany. Toto je jeden ze stěžejních bodů našeho programu v hodnotě kolem 20 miliónů korun. Dále realizujeme rekonstrukci lávky přes Podvinický potok na Malé Straně. Dokončují se také projekty na sportoviště v Běsně, Stebně a Strojeticích. V letošním roce chceme realizovat alespoň jedno sportoviště za 1,2 miliónu Kč.

V květnu se bude rozšiřovat v areálu dětského hřiště „U Sokolovny“ o další cvičební prvky. Rekonstrukcí prochází objekt č. p. 94 ve Strojeticích, kde vzniknou čtyři malometrážní byty. V lednu byla dokončena poslední etapa rekonstrukce veřejného osvětlení ve Strojeticích. V areálech našich školských zařízení budou v období prázdnin prováděny větší úpravy.

Na úseku kultury jsou pořádány 2 plesy – tradiční, již 58., který pořádalo SDH Kryry a další 1. reprezentační ples, který pořádá SK Havran Kryry s podporou města. V plném proudu jsou přípravy letošního ročníku jubilejního, 20. svátku dobré nálady.

O pár dní později budeme volit také své zástupce do Evropského parlamentu.

Čeká nás i další fáze rekonstrukce Sokolovny, jejímž největším oříškem bylo najít volný termín. I to se nakonec podařilo. Naši řemeslníci nebudou mít sice příliš času, o nějakých skluzech v harmonogramu prací vůbec nemluví, pevně ale věřím tomu, že se všechno zvládne tak, jak jsme naplánovali.

Připravuje se i nová akce „Rozhledny v pohybu“, která proběhne 1. června 2019 a zároveň bude spojena s pořádáním oslavy Mezinárodního dne dětí a kulturním vystoupením na Schillerově rozhledně.

Rozjíždí se i činnost osadních výborů a zájmových spolků.

Miroslav Brda, starosta

Z jednání zastupitelstva

Třetí zasedání Zastupitelstva města Kryry proběhlo ve středu 27. února 2019. Přítomno bylo všech třináct zastupitelů Kryr a necelá dvacítko hostů.

Od šesté večerní daleko za jedenáctou v noci jednali naši konšelé o věcech týkajících se správy našeho města a jednotlivá hlasování byla tu ve shodě, jindy přijímaná usnesení potřebovala vysvětlení, doplňky, dodatky – i přes to se někdy radniční koalice s opozicí rozcházela (a někdy zásadně...).

O čem se tedy jednalo?

Povinným a tradičním bodem je kontrola plnění usnesení z minulé schůze. Projednávaly se a schvalovaly také účetní uzávěrky naší základní a mateřské školy, hovořilo se o čerpání rozpočtu ke konci minulého roku (Kryry si mimochodem vedou finančně velmi dobře, na účtu města je mnohamiliónová rezerva). Rozdělovaly se také individuální dotace z rozpočtu města. Jednalo se o žádostech o odprodej či pronájem nemovitostí a pozemků a schválena byla také žádost o poskytnutí příspěvku na vybudování čistírny odpadních vod. Diskuse se vedla i o další podobě fungování tohoto časopisu.

Pavel Ďuran

Uklidíme svět, uklidíme Česko

Uklidíme Kryry, uklidíme si pod rozhlednou! Vyzýváme všechny, kdo chtějí svým přičiněním něco kolem sebe změnit! „I za jeden jediný den lze udělat velkou změnu, a čím více nás bude, tím budou Kryry čistší a hezčí!“

POJĎTE DO TOHO S NÁMI! V SOBOTU 6. DUBNA 2019!

Uklidíme svět Uklidíme Česko

Měsíc před hlavním termínem dobrovolnické akce „Uklidíme svět, uklidíme Česko“ evidují organizátoři ze spolku Uklidíme Česko a Českého svazu ochránců přírody již 1 300 nahlášených akcí, což je o 300 více než vloni touto dobou. Kampaň chce letos také upozornit na problematiku jednorázových plastů a pneumatik v přírodě.

Cílem organizátorů akce není donekonečna uklízet nepořádek po jiných, méně zodpovědných spoluobčanech. „Byli bychom velmi neradi, kdyby začal vznikat dojem, že vytvářet nepořádek, a dokonce černé skládky je normální, protože je přece každý rok někdo uklidí. Není tomu tak! Více jak sto tisíc dobrovolníků je dostatečná síla nejen na samotný sběr odpadků, ale i pro změny vedoucí k účinnému a důslednému postihování viníků a především k zlepšení prevence vzniku odpadů,“ uvádí Petr Stýblo z pořádajícího ČSOP.

Proto se pořadatelé stále více zaměřují na osvětu a předcházení vzniku nepořádku.

V loňském roce si vzali „na mušku“ PET lahve a letos se chystají na všudypřítomné pneumatiky. „Na základě dat, která máme k dispozici, vyplývá, že se v roce 2018 našim dobrovolníkům podařilo z přírody vysbírat přibližně 29 tun PET lahví. V podstatě každý druhý kus odpadu, který dobrovolníci vezmou do ruky, obsahuje nějaký druh plastu. Proto si myslím, že je aktuálně potřeba se vážně zamyslet nad tím, jestli sami zbytečně ve svém životě nenadužíváme plasty, či co se opravdu s vytríděnými plasty a dalšími komoditami dále děje,“ sdělil jeden ze zakladatelů akce Miroslav Kubásek. Při letošním ročníku plánují pořadatelé namísto loňských PET lahví sčítat nalezené pneumatiky.

6. 4. 2019 SE V 9,00 HODIN SEJDEME V KRYRECH U KOSTELA POD ROZHLEDNOU, kde se dozvíte podrobnosti. Akci organizuje Vladimíra Járová za MÚ Kryry ve spolupráci rodičů s dětmi z MŠ Kryry, ZŠ Kryry a Kateřinou Ausbuherovou za MC Bertík.

Sponzorem akce je Petr Ulke, který zajistí špekáčky k táboráku. Pro šikovné malé sběrače bude navíc připravena sladká odměna.

TĚŠÍME SE NA VŠECHNY VELKÉ I MALÉ PRACANTY!

Volby do Evropského parlamentu

Volby do Evropského parlamentu se uskuteční 24. a 25. května 2019. Češi budou vybírat celkem 21 nových poslanců.

Volí se poměrným systémem, to znamená, že strana musí získat minimálně 5 % hlasů, aby měla nárok na křeslo v parlamentu. I těchto voleb je možné se účastnit mimo místo trvalého bydliště na voličský průkaz, nelze ovšem odvolit v zahraničí.

V Kryrech budeme tradičně volit v 5 okrscích (dva v Kryrech – v budově MÚ a v Sokolovně, po jednom pak v Běsně, ve Stebně a ve Strojeticích).

Pozor na „šmejdy“

Vzhledem k tomu, že se na naší informačně právní komisi v poslední době obrátilo několik lidí s upozorněním, že ve městě pod Schillerovou rozhlednou a jeho satelitech v poslední době dochází sice k občasným, přesto útokům tzv. „šmejdu“, zveřejňujeme na stránkách Kryské rozhledny jakési desatero – pravidla, při jejichž dodržení můžete nebezpečí plynoucí z těchto lidí minimalizovat.

Varujeme především seniory. Ale samozřejmě nejenom je.

1. BUĎTE OPATRNÍ!
2. NIKDY nedůvěřujte neznámým lidem a nepouštějte do svého bytu či domu.
3. NIKDY hned neotvírejte dveře, nevíte-li, kdo za nimi je. Podvodníci využívají různé záminky a lži, aby se dostali k vašim penězům. Chtějí vniknout do vašeho bytu, a pokud z vás nevyhládkají peníze přímo, ovládají řadu způsobů jak vás okrást.
4. Zvoní-li opravář, pracovník úřadu či jiných služeb (odečet plynu apod.) nechte si předložit jeho SLUŽEBNÍ PRŮKAZ nebo ještě lépe zavolejte na úřad nebo instituci, na kterou se pracovník odvolává. V případě jakýchkoli pochybností trvejte na tom, že o nabízenou službu nestojíte.
5. Nepodléhejte lákavé vidině snadného zbohatnutí. Podomní nabídky výher v loterii nebo výhodných koupí odmítněte - v naprosté většině jde o podvod a prodejce v Kryrech, Stebně, Strojeticích a Běsně nic takového prodávat a ani nabízet nesmí. Každého neodbytného prodejce upozorněte na ZÁKAZ tohoto typu prodeje VYHLÁŠKOU MĚSTA, případně použijte sdělení, že voláte POLICII ČR. ODMÍTNĚTE i telefonní prodejní nabídky, rozhodně nikomu po telefonu nesdělujte informace osobního charakteru, naučte se jako odpověď větu: „DĚKUJI, O VAŠE SLUŽBY NEMÁM ZÁJEM“ - a zavěste telefon.
6. Udržujte dobré vztahy se sousedy v domě. Napište si jejich telefonní čísla, v případě potřeby bývá jejich pomoc nejrychlejší.
7. Důležitá telefonní čísla (policie, lékař, hasiči aj.) mějte viditelně blízko telefonu, abyste mohli co nejrychleji přivolat pomoc.
8. Nepodvolujte se nátlaku ze strany rodinných příslušníků, natož cizích lidí, k podpisu závažných dokumentů např. k převedení bytu, domu nebo chaty nebo poskytnutí peněžních půjček. Vše si v klidu a pečlivě promyslete. NIKDY cizí osobu okamžitě nezplnomocňujte, aby kdekoli na úřadech jednala za Vás, podpis PLNÉ MOCI vždy konzultujte s rodinou.
9. Závažná rozhodnutí o vašem majetku konzultujte s právníkem.
10. Většina institucí a nevládních organizací, která poskytuje pomoc seniorům, nabízí i bezplatnou právní poradnu. (SENIOR TELEFON 800 157 157; ELPIDA - Linka seniorů 800 200 007)

PhDr. Ing. Mgr. Václav Kadleček

Návraty volyňských Čechů

Regionální organizace SČVP v Podbořanech připravila na letošní rok celou řadu vzdělávacích akcí. Zahájila je putovní výstava o osudech českých krajanů na Ukrajině „Návraty volyňských Čechů“, která byla k vidění od 11. února do 28. února 2019 v prostorách Městského úřadu v Kryrech.

Ta na jednotlivých panelech dokumentuje a jednoznačně přináší základní informace o volyňských Čechích široké veřejnosti a mnohdy je doplněna osobními příběhy. Měla by také přivést ke svým kořenům potomky volyňských již v několikáté generaci.

Výstava byla zakončena přednáškou Mgr. Dagmar Martinkové, historičkou a předsedkyní celostátního Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel. Mezi hojnými účastníky byli i vedoucí regionálních organizací z Podbořan, Chomutova a Rakovníka. Paní Martinková nás neobyčejně poutavě seznámila s osudy našich předků, proč ve druhé polovině 19. století začali osídlovat Ukrajinu, jejich obrovskou houževnatost, jak se Volyň proměňovala, co prožívali a jak se zapojili do obou světových válek, co je nakonec vedlo k návratu do Československa a jejich podíl na vzniku a obnově republiky. Připomněla perzekuce a procesy v padesátých letech v době kolektivizace venkova, které se nevyhnuly ani volyňským Čechům a objasnila příčiny těchto represí. Hovořila i k současné situaci na Ukrajině a přednášku doplňovala fotografiemi a literaturou.

„Tohle tam ale nesmíte říct!“

„Tragédie? Byl to jiný svět,“ poznamenává k osudům volyňských navrátilců historička Dagmar Martinková, která opakovaně jezdí na Ukrajinu a o svých poznatcích pak informuje veřejnost na besedách. „Přepisují dějiny, ale přiznají to jen u vodky. Argumenty nezná ani ministr,“ podotkla a ocenila, že díky potřebě samotných Volyňáků vše sepsat může najít správné odpovědi. Mluvila o zaostalém Rusku, židovských hrobech čekajících na objevení i o současnosti.

„Na Ukrajině je snaha přepisovat fakta,“ potvrzuje historička Dagmar Martinková hned v úvodu svých vyprávění na téma Návratů volyňských Čechů. Věta zazněla i koncem týdne v Kryrech, kde se několik dní vyjímala expozice se stejnojmenným názvem, která dále poputuje do Podbořanského muzea a posléze do knihovny v Lubenci.

„Historie volyňských Čechů je pořád jedna velká otevřená, nedopsaná kniha. Jsem ráda za pamětníky nebo kohokoliv, kdo zná paměť svých předků a rád se chopí pera, aby zvěčnil svou rodinnou vzpomínku. Neschová si to doma do šuplíku a nebojí se informaci předat,“ oceňuje žena, která předsedá Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel. Řada volyňských Čechů měla podle ní potřebu vše sepsat a ona jako historička v tom může najít určité odpovědi.

Podle jejích slov by mimo jiné měl každý člověk znát dobře své kořeny, protože jen tak je pevně zapustí, a pak ho žádná vichřice nemůže vyvrátit a žádná životní situace ho nepoloží: „Řekla bych, že u volyňských Čechů je to o to silnější – čím si prošli, a to na území, které si vybrali, to není o jednom filmu... Někdo to nazývá tragédií, ale tragédie to není, myslím, že nechyběla řada pozitivních okamžiků. Když brigádní generál Václav Kuchynka vzpomínal, řekl, že Volyně byla jedna velká škola života.“

Co čekali od zaostalého východu?

Spousta lidí, když slyší o osudech volyňských Čechů, prý nechápe, co šli dělat na zaostalý východ: „Dnes se díváme na Rusko jinak, na Ukrajinu také různě. V 19. století byl ale pohled rozdílný oproti dnešnímu – tehdy kolem nás všude byli Němci. Východiskem, vidinou něčeho nového pro Slovana bylo tehdy carské Rusko. Když došlo k rozčarování po rakousko-uherském vyrovnání po roce 1876, tak kdo viděl trochu více dopředu, šel do Ameriky či Austrálie, jiní do Francie či Velké Británie.“

Hrstka šla za vidinou levné půdy, která na Ukrajině byla desetkrát levnější oproti tomu, co tady Češi prodali. Objevují se i informace, že údajně dostávali půdu od cara zadarmo, což ale historička velice ráda vyvrací, protože dodnes většina rodin uchovává staré kupní smlouvy. Sice existovaly i určité dotované oblasti, kde půdu příchozí dostali do nájmu, ale na Volyni se pozemky skutečně odkupovaly. Někteří se přitom dostali i do takových situací, že si půjčovali peníze od Židů. Mnozí dokonce původní záměr vzdali, když je zaskočilo, že tamní půda je úplně panenská a několik let nebyla schopná úrody. „Museli také často vykácet lesy. Prosperita se prostě neprojevila hned na začátku. Dokonce se někteří nechali najímat na stavbu železnice, na sklizeň řepy, k velkostatkářům. Nebylo to

ihned celé růžové. Někdo nemá rád to označení, ale byli to „kolonisté Východu“,“ pokračuje znalkyně volyňských osudů.

Mimochodem, gramotnost a kulturní úroveň tamního obyvatelstva byly velmi nízké. To ústilo nejdříve v odstup a nenávist starousedlíků, o čemž svědčí i řada soudních sporů. Pak ale Ukrajinci zjistili, že by nebylo špatné se od Čechů poučit, nebo ještě lépe se nechat zaměstnat. „Nechci degradovat Ukrajince, ale sami pravoslavní kněží popisují, jaký je rozdíl: Čech si půdu koupí, tři roky les žďáří, další roky provádí hlubokou orbu železným pluhem. Čeká, než přijde úroda, ale pak už je zabezpečen. Vypěstuje, nakrmí svou rodinu a má i na prodej, zásobuje okolní trh. Kdežto Ukrajinec i poté, co je zrušeno nevolnictví a on si pozemek může za minimální cenu odkoupit, udělá jen tolik, aby přežil.“ Druhá generace si pak mohla dovolit už i jít studovat, už to nebylo jen o práci v zemědělství. Udržovala se idea, aby v české rodině byl někdo vzdělaný. Je pozoruhodné, že s tím počítali už při zakládání vesnic: Od počátku důmyslně společenství rodin počítalo s tím, že někde uprostřed vesničky bude jednou stát škola.

Český ráj u cara?

Teze, že car přímo navštívil české země, aby je přesvědčil ke kolonizaci území, jsou podle expertky na Ukrajinu ale nepodloženým přibarvením. Je prý doložené jedině například to, že když se v roce 1867 konala jakási etnografická výstava, naši obrozenci jeli do Ruska – hledali expanzi pro Čechy, kteří žili v německém prostředí.

Panslovanská idea společného slovanského státu, kterému by vévodil například ruský car, se podle předsedkyně volyňského sdružení držela velmi dlouho: „V podstatě do konce první světové války. Vzhlížení k Rusku se pak u našich politiků drželo velmi dlouho.“

Car Alexandr II. byl podle Martinkové vzdělaný panovník a schopný reformátor, který si byl vědom, koho zve! Věděl, že právě Čechy na své území chce. Snažil se jim proto poskytnout co nejlepší podmínky, aby je přivábil. Zprostil je vojenské povinnosti – muže i jejich syny. To byl také výborný tah. V Rakousku-Uhersku totiž někdy vojenská povinnost v průběhu života mohla být až třicet let. „Pohádky, v nichž chasník jel do války a vrátil se po 14 letech, jsou pravdivé. Prostě byl povoláván tam, kde bylo potřeba. Významná byla i náboženská svoboda. Musíme si uvědomit, že území Volyně bylo celkem „národnostně zajímavé“ – například německé vesnice tu vznikly dříve než české –, což pak zejména za druhé světové války vykristalizovalo a eskalovalo. Také zde byla spousta Židů – to vás také velmi zarazí, když třeba v Žytomyru vidíte ty obrovské židovské hřbitovy o velikosti vesnice. A také vás zarazí – kam se poděli, kdy a kam? To si nikde nepřečtete, takže vás napadá spousta různých otázek...“ nastiňuje Dagmar Martinková.

Sice se tehdy za trest posílalo na Sibiř, úroveň obyvatelstva se vyznačovala vysokou negramotností – 96 procent neumělo ani číst a psát, ale přece jen prý na tomto území Češi dokázali vytvořit v 19. století doslova prosperující ráj. „Fungoval tam jakýsi řád, což vás může překvapit, ale vyplývá to z řady například těch soudních podkladů. Co Čechy posunulo k tomu, aby se vraceli do vlasti, to přišlo až s událostmi po roce 1914,“ objasňuje Martinková.

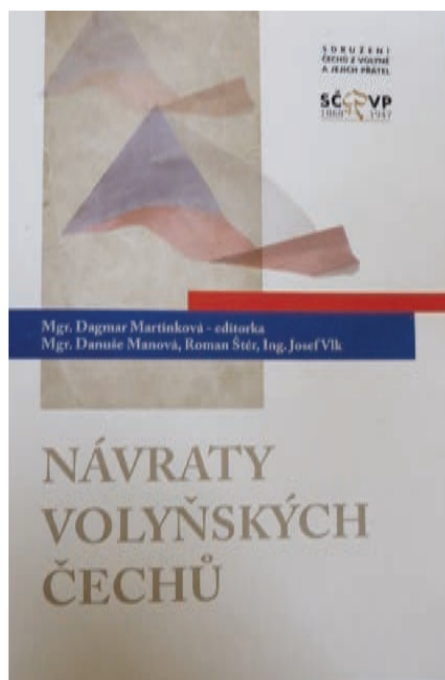
Volyňští Češi byli po celou dobu odloučení od svého národa v úzkém sepětí, stmelení. „Stále byli menšinou v prostředí, které bylo zaostalé. Když na Volyň přijížděli cestovatelé z Čech, překvapilo je, že se tam mluví perfektně česky, čtou se české knihy, hasiči a další spolky se podílejí na řadě stmelujících aktivit, které mezi Čechy udržovalo společné sepětí,“ zmiňuje s tím, že to dokazují například i vzpomínky českých legionářů: „Za první světové války trávili své zdravotní dovolené v českých vesnicích v českých rodinách na Volyni.“

Po osudu Zemana a zeleného piva

Co proslavilo Čechy tehdy a jsou tím proslulí i dnes, je pivo. „Při tom soupeření s přírodou na Volyni se zjistilo, že jsou tam dobré podmínky pro pěstování chmele, který sem přiváželi z Žatecka a Rakovnícka. Tady se psala jedna z kapitol zeleného zlata,“ vypráví Dagmar Martinková a popisuje rozvoj pivovarnictví na Volyni, odkud se začala ze vznikajících pivovarů posílat produkce do Čech. „To je jedna z rarit, že se to zase vyváželo zpět do Čech. Ale část produkce šla i daleko do zámoří,“ poukazuje s tím, že stopa českého pivovarnictví ale mnohde už zapadla.

Ještě dnes ale funguje na Volyni jeden velmi známý pivovar v Lucku, pojmenovaný po svém zakladateli – Zeman, který se hlásí k české tradici. „S prezidentem Milošem Zemanem to nemá společného nic, jak se někteří cestovatelé domnívají. I když možná kdybychom šli do genealogie, možná bychom zjistili, že měli tito pánové ve 14. či 15. století společné předky,“ přemítá historička.

Většina pivovarů už je ale rozebraných a nefungují, zapadly. Ještě v roce 1991 se objevily snahy některých potomků vrátit se na Volyň a obnovit tuto tradici – třeba v případě Olšanky, kterou chtěli odkoupit a znovu začít vyrábět. Bohužel ukrajinská strana to zamítla. „Nevyšla absolutně vstříc. Dnes po tomto pivovaru nenajdete skoro nic. Je z něj jen velké zbořeníště.“

Rozebrali ho na stavební materiál. Někdy, když přicházíte na Ukrajinu pomoci, není to vždy úplně přijímáno, byť víme, jaká je dnes na Ukrajině situace – že by po tom měli sáhnout všemi deseti,” krčí rameny badatelka.

V rámci přednášky mluví Dagmar Martinková barvitě také o tom, jak se volyňští Češi nebáli během první světové války investovat do zahraničního odboje, jak byli schopni sami na sebe uvalit válečnou daň a vstupovat do československých legií, či po sobě při ústupu spálit ves, aby se nepřítel nemohl zásobit... a pak začínat zase od nuly.

„Volyňští Češi v legiích, to byl fenomén. Tím, jak se v té době zapsali do povědomí jako výborní průzkumníci, udělali Čechům obrovskou kladnou vizitku,” říká Martinková a poukazuje, že Češi totiž oproti ruským vojákům například uměli číst v mapě, zakreslovat v nich, popsat nepřátelské postavení, a také uměli více jazyků a dokázali se domluvit s druhou stranou: „Bylo velmi neobvyklé, aby například vojsko někoho zajalo a po půl roce mu dovolilo bojovat s ním v jeho řadách. To není obvyklé v žádné válce. Češi byli fenomén zapojený do dějin vzniku samostatného československého státu.“

V roce 1921, kdy došlo k ukončení rusko-polského konfliktu, se Volyně rozdělila na dvě části – východní gubernie se vydala bohužel dějinami Sovětského svazu, tedy s kolektivizací a podobně. Oproti tomu na západní části přiléhající k Polsku nikdo soukromému podnikání nebránil.

V rámci besed historička pak zmiňuje skutečnost, kdy prezident T. G. Masaryk překvapivě odmítl delegaci Volyňských, která žádala, zda by se mohli vrátit z těch nejvíce ohrožených území: „Odmítl je se slovy, že prý Československo má dost své práce s vybudováním samostatného státu a že bude

nejlépe, když zůstanou, kde jsou. To bylo velké zklamání, když víte, nakolik se podíleli na odboji, pomáhali legionářům a kolik ze svých kapes vytáhli. To byl políček od Československa!”

Odkaz banderovců

„V dějinách Ukrajiny, které píše tamní historici, se všechno úplně vždycky nedozvíte. Je to otázka i současné doby, kdy některé kapitoly dějin se přepisují,” prozrazuje Martinková a dodává: „Každý stát potřebuje své hrdiny, někde se to ale posunuje až do krajností.” Tím uvedla exkurz do historického období poznamenaného jménem Stepana Bandery a jeho povstaleckých jednotek, které jinak popisuje polský, jinak ukrajinský a zcela jinak ruský web.

Historička popisuje osobní zkušenost, kdy se událost vyvraždění celé jedné vesnice, která byla podle výpovědi pamětnice vypálena banderovci, snažila hledat na ruském, ukrajinském a polském webu.

„Zemřelo tam 600 lidí velice krutou smrtí. Hledala jsem tam nějakou památku. Nevěřila jsem svým očím, když

pomník v té vesnici je věnován ukrajinským nacionalistům za to, že hrdinně bojovali a osvobozovali tuto vesnici! Z polského webu jsem se pak dozvěděla, že po spoustě přestřelek bylo povoleno daleko v lese umístit kříž, aby tam Poláci mohli aspoň svíčku dát... Na ukrajinském webu byly samozřejmě informace úplně jiné. Ruský web uváděl něco mezi tím. Už tohle byla pro mě celkem drsná zkušenost, kdy jsem sama nevěřila očím – kdybych tam sama nebyla a sama se nebavila s těmi lidmi... spousta tamních historiků neřekne pravdu nahlas. Možná u kafe, u vodky potvrdí, jak to opravdu bylo...”

„Můžeme si myslet, že je to historie z roku 1947, ale ona pořád žije už tím, jak se k ní v současnosti Ukrajina postavila: banderovce uznala jako válečné veterány, národní hrdiny, kteří požívají úcty a veškerých sociálních výhod. Dokonce šel ukrajinský zákon tak daleko, že vy veřejně nesmíte říct, že příslušník povstalecké ukrajinské armády nebo banderovec někoho zavraždil nebo že je vrah. Za to budete na Ukrajině potrestáni, ať jste cizinec nebo domorodec,“ zmínila Dagmar Martinková doporučení, jak nemluvit na Ukrajině a že za to i návštěvníky může čekat postih.

Přitom se ví, že mimo jiné cíleně vyhledávali a předváděli k likvidaci, tedy k odstřelení, židovské rodiny, a když jim došlo, že Hitler ke svobodné Ukrajině nepomůže, utíkali – i v německých mundúrech a s německými zbraněmi – do lesů... „Tím nastal boj proti všem. Bohužel první na řadě byli Židé. Počty zavražděných dodnes nejsou jasné. Spousta hromadných hrobů tam je dodnes neobjevených a čekají na své objevení. Za současného stavu, kdy se tam dějiny přepisují, si na to asi budeme muset počkat nějakou dobu, než se k tomu oficiálně přikročí,“ podotýká Martinková.

Ani ministr nezná správné argumenty!

Badatelka se pozastavuje i nad tím, jak jsou oficiální informace podávány ukrajinským velvyslanectvím – je zcela jasně uváděno, že volyňští Češi spolupracovali s banderovci, zásobili je jídlem i léčiv. Podle Martinkové se tím, že byli soběstační a měli své zásoby, volyňští Češi svým způsobem i vykupovali, za druhé museli vystupovat velice diplomaticky: Pokud by se prokázalo, že poskytl něco banderovcům, potrestala by je sovětská správa. Do toho tam byli ještě sovětské partyzáni – kdyby pomohli potravinami těm, naštvalo by to pro změnu banderovce.

„Přes den byli povinni dodávat potraviny a být poslušni německé správě, v noci přišli banderovci – nedodat, co bylo řečeno, znamenalo zabití rodiny nebo vyvraždění půlky vesnice. Jistě mohly

existovat dílčí případy, kdy volyňský Čech vstoupil do povstalecké armády, to ano – mohli mít různé důvody, například existovala smíšená manželství. Ale jak to dnes předkládají ukrajinští historici jako idylu a symbiózu, tak i já bych tomu uvěřila, nemít patřičné vzdělání. Uvádějí jména konkrétních Čechů, názvy vesnic i archivní prameny. Daly by se napsat i dnes rukou, každopádně je to neuvěřitelné, to je už práce pro historiky vyvrátit... vzpomínky dnes zaplat pánbůh zaznamenané máme,“ vyhodnocuje ze svého pohledu.

Pro historičku samotnou prý bylo velkým překvapením, že řádění povstalecké ukrajinské armády neskončilo s koncem druhé světové války ani osvobozením Volyně.

„Každopádně – jediní, kdo dnes je schopen mít argumenty proti nepravdivým tvrzením, jsou volyňští Češi. Nikdo jiný. Ani ministr zahraničních věcí je neměl, když na Volyni jel. Určitě by si to měl nastudovat,“ podotýká závěrem Dagmar Martinková.

Putovní výstava „Návraty volyňských Čechů“ byla k vidění od 4. do 15. března v podbořanském muzeu a od 18. do 29. března bude k shlédnutí v knihovně v Lubenci, respektive nad společenským sálem kulturního domu – v běžných návštěvnických hodinách v pondělí a ve středu od 13 do 17 hodin.

Výstavu výstižně a přesně doplňuje brožurka Návraty volyňských Čechů, která je pro všechny zájemce k dispozici na pobočkách Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel.

Marie Čonková a Lucie Bartoš

Masopust v mateřské škole

Masopustní veselice, veselá je převelice...

Do školky se s příchodem února v kalendáři vloudil „masopust“ a přinesl veselou náladu, děti v maskách a jarmark, na kterém se dalo koupit ledaco. Společně jsme do prodeje vyráběli drobné předměty, pekli perníčky, ochutnali masopustní koblihy, navlékli korálky, vyráběli masky, hráli na hudební nástroje, tančili a zpívali - užívali jsme si pravý zimní čas.

Jarní prázdniny, na které připadl čas v polovině února, jsme využili k malování jedné ze tříd školy. Uspořádali jsme projekci sférického kina, které postavilo svou obří kopuli u nás v tělocvičně a pojalo do svých útrob všechny děti, které v úžasu sledovaly zimní krajinu s tuleni a tučňáky v 3D projekci.

A co nás čeká?

Nejstarší děti a jejich rodiče, důležitý krok v životě předškoláka – 10. dubna - zápis do základní školy. V jednotlivých třídách připravíme v měsíci dubnu tvořivé odpoledne před Velikonocemi. V květnu „Den pro mé rodiče“, divadla, fotografování, vystoupení pro veřejnost při vítání občánků a v KD pro ženy ke Dni matek.

V májovém měsíci připravujeme zápis do mateřské školy pro školní rok 2019/2020, pro děti z Kryr, Stebna, Strojetic, Běsna a Kolečova (školského spádového obvodu).

Poslední upozornění se týká plánovaného uzavření mateřské školy v době hlavních prázdnin. V době od 29. 7. do 1. 9. je v plánu první etapa zateplování a úprava chodníků.

Bc. Věra Melicharová

Zápis do mateřské školy

Termín zápisu pro školní rok 2019/2020, je v úterý 7. 5. 2019 od 14 do 16 hodin v budově MŠ.

Bližší informace naleznete na webu MŠ Kryry (www.mskryry.estranky.cz/v rubrice – zápis) a Úřední desce školy. Všem zájemcům oznamujeme, že tiskopisy si mohou vyzvednout v polovině dubna v kanceláři mateřské školy.

Upozorňujeme na povinnost navštěvovat předškolní zařízení všech dětí, které dosáhnou do 31. 8. 2019 pěti let věku.

Co nového v základní škole

Ani jsme se nenadáli a školní rok se přehoupl do druhé poloviny. Čas ve škole letí velmi rychle, žáci i učitelé mají pořád před sebou velkou řadu úkolů a aktivit.

V lednu jsme ukončili první část projektu EU (výzva 63), díky kterému v prvním pololetí probíhalo doučování žáků, badatelský klub, klub zábavné logiky a deskových her, zapojení ICT techniky do výuky, zapojení IT technika, hrazena činnost školní asistentky a jeden z pedagogů zahájil studium k výkonu specializačních činností.

V únoru jsme zahájili projekt „Do zahrady s knihou aneb čte si celá škola“. Garantem projektu je Mgr. Vránová a připravila spolu s kolegy zajímavý program na podporu čtenářské gramotnosti. Čekají nás projektové dny, společné čtení, dramatizace, výstavy knih, čtenářské dílny, dobrovolníci si vzájemně darují knihu a hlavně, jak název napovídá, budeme číst ve školní zahradě. Předmětem čtení nebude jen beletrie nebo poezie, ale zaměříme se i na odbornou literaturu.

V těchto dnech dokončujeme projekt „Ptačí zahrada“, který je spolufinancován z grantu firmy LOGIT a je administrovaná Ústeckou komunitní nadací. Žáci malovali, poznávali a vyhledávali informace o zástupcích našich ptáků, ve školních dílnách vyrobili budky pro jednotlivé ptačí druhy. Výsledkem celé akce budou panely, z nichž jeden bude sloužit k interaktivnímu poznávání ptáků a druhý bude demonstrovat vybrané druhy ptačích budek. S realizací grantu významně pomohli zaměstnanci Města Kryry, kteří panely zhotovili a budou je v dubnu instalovat ve školní zahradě. Těšíme se, že letošní oslavu Dne Země spojíme se slavnostním „otevřením“ ptačí zahrady.

Vybudováním ptačí zahrady naše spolupráce s firmou LOGIT nekončí, podařilo se nám výběrovou komisi zaujmout i dalším projektem Třídíme odpad. Termín ukončení grantu je 15. září, takže věříme, že při zahajování nového školního roku bude na naše žáky čekat další novinka, i když v tomto případě se za ní budeme muset vypravit na kryrské náměstí.

Před sebou však máme akce, které se uskuteční již v následujícím období:

- 6. 3. 2019 sběr papíru
 - 8. 3. 2019 ředitelské volno (ve škole se bude instalovat nová „požární uzávěra“), rodičům byla nabídnuta možnost využití školní družiny
 - od 14. 3. 2019 začíná povinná výuka plavání pro 2. a 3. ročník (bazén Žatec)
 - 18. 3. 2019 vyjíždí žáci 2. stupně na lyžařský kurz ve Ski areálu Klínovec (dopravu hradí Město Kryry)
 - 10. 4. 2019 zápis do 1. třídy ZŠ Kryry
- Zápis pro malé kamarády tradičně připravují kromě pedagogů i žáci 8. ročníku v převlecích pohádkových postav.

Žáci 7., 8. a 9. ročníku jsou zapojeni do projektu Krajského úřadu Ústeckého kraje IKAP. Projekt je zaměřen na partnerství škol, podporu vzájemného učení a společného vzdělávání. ZŠ Kryry v tomto projektu zastupuje Mgr. Lukášová a spolu se zástupci Gymnázia a Střední odborné školy v Podbořanech organizuje návštěvy a vzájemné učení v podbořanské škole. Žáci 8. ročníku se už těší na exkurze. V rámci tohoto projektu je čeká 5. dubna návštěva Techmania Plzeň a 7. 5. IQ Landia Liberec.

Ve škole mohou žáci potkávat i zaměstnance MěÚ, kteří opravují a renovují staré vestavěné skříně, dřevěné kryty na topení v tělocvičně a dokončují instalatérské práce.

Kromě uvedených akcí probíhají ve škole třídní projekty, soutěže a olympiády, nejstarší žáci odesílají přihlášky na střední školy a odborná učiliště.

Držíme nejen jim, ale i ostatním žákům palce, ať jsou úspěšní.

Ing. Hana Lehnerová, ředitelka ZŠ Kryry

Zápis do základní školy

Termín zápisu do 1. třídy základní školy pro školní rok 2019/2020 je ve středu 10. 4. 2019.

Zápis je určen pro děti narozené od 1. 9. 2012 do 31. 8. 2013 a pro děti, kterým byl v minulém roce udělen odklad školní docházky.

Výjimečně mohou být zapsány i děti narozené od 1. 9. 2013 do 30. 6. 2014. V případě předčasného zápisu dítěte (narozeného od 1. 9. 2013 do 30. 6. 2014), musí zákonný zástupce doložit doporučení z pedagogicko-psychologické poradny (narození 1. 9. 2013 – 31. 12. 2013) a doporučení z pedagogicko-psychologické a od odborného lékaře (narození 1. 1. 2014 – 30. 6. 2014).

Rodiče (zákonní zástupci) doprovázející děti k zápisu předloží:

- rodný list dítěte
- doklad o trvalém bydlišti dítěte (svůj občanský průkaz)
- vyplněnou žádost o přijetí

Více na stránkách školy www.zskryry.cz.

Napadl nám sníh

A napadlo ho dost... během neděle 3. února tak třicet centimetrů. Možná o pár čísel i víc.

Českou kotlinu zasáhlo v neděli silné sněžení. Meteorologové tentokrát varovali - z nebe padal většinou mokrý sníh. „Lámal stromy,“ psaly snad všechny informační servery, „které padaly na dráty elektrického napětí. Bez elektřiny se ocitly tisíce domácností hlavně na jihu a západě Čech a také ve Středočeském kraji. Komplikovaná byla situace na silnicích, mnohde byly vyjeté koleje. Odklizené cesty zase brzy zapadaly. Kladno dokonce vyhlásilo kalamitní stav.“

V Kryrech to jiné nebylo – sice jsme svítli, nicméně naše auto a jeho bezprostřední okolí (abych v pondělí ráno vůbec vyjel...) jsem ten den uklízel třikrát. Pokud si dobře pamatuju, obdobná sněhová nadílka naše město „postihla“ v zimě 2009/2010 a podobná, trošku menší, ještě o rok později. A od té doby v podstatě nic.

Sněhová peřina, které jsme se na začátku února takto dočkali, však přináší nejenom krásný, bělostný a tedy i čistší pohled na naši přírodu, města či vesnice, ale i celou řadu problémů se zajištěním sjízdnosti silnic a schůdnosti chodníků. A právě chodníky mohou být problém. Až do roku 2009 totiž za jejich stav odpovídali vlastníci s nimi přímo sousedících nemovitostí (mimoходом taková právní úprava dodnes platí v mnoha jiných zemích včetně sousedního Německa či Rakouska, ale také v USA, Švýcarsku nebo ve Francii). Od zmíněného roku pak díky zákonu přešla v České republice povinnost pečovat o chodníky výhradně na jejich majitele, což jsou u nás v naprosté většině právě obce. V Kryrech tomu samozřejmě není jinak.

Ačkoli jsem zaslechl i kritické hlasy, je na místě říci, že naše město pro eliminaci sněhové nadílky udělalo maximum: na úklid nasadilo všechny své technické pracovníky. Je samozřejmě problém zajistit v rozumném časovém horizontu schůdnost chodníků, když napadne pět centimetrů sněhu. Je-li ho pětkrát tolik, je to o to horší. Nicméně už během pondělního dopoledne se zaměstnancům městského úřadu podařilo chodníky jak v Kryrech, tak především v Běsně, ve Stebně a ve Strojeticích zrevitalizovat do té míry, že se po nich dalo chodit.

Pavel Ďuran

Bertíkovo okénko

Volnočasové centrum Bertík v Kryrech bylo založeno v roce 2016. Již tedy čtvrtým rokem se aktivně podílíme na kulturním dění v našem městečku a jeho blízkém okolí. V loňském roce to byl dětský maskarní ples v Kryrech ve spolupráci s Klubem žen, naše v řadě již třetí účast na Jablečném dni v Krásném Dvoře, kde jsme získali cenu za jablečno-skořicové růžičky. Další spolupráce byla na kryrském Halloweenu se Sborem dobrovolných hasičů, Bertíkovo cukrování a vystoupení dětí na adventu.

Pro naše nejmenší jsme v závěru roku připravili Mikulášskou a Vánoční nadílku a několikrát proběhl sraz nosících rodičů v našem centru.

Tyto akce ale nejsou naší prioritou, i když se jich aktivně účastníme a některé sami organizujeme. Chceme hlavně našim návštěvníkům z Kryr a blízkého okolí nabídnout pestrý, pravidelný program. Naše centrum je tak každý den plné. Pro všechny návštěvníky máme příjemné a přátelské posezení, hernu s hračkami, stavebnicemi a naučnými předměty pro malé i větší děti. Navštívit u nás můžete volnou herničku, dětské cvičení, výtvarné tvoření pro děti, jógu, zdravotní cvičení, pilates, výuku hry na klavír a flétnu či lekce anglického jazyka pro dospělé. 1x za 14 dní pořádáme sraz pro nosící rodiče.

Snažíme se naším programem zaujmout širokou veřejnost napříč generacemi. Rádi v centru přivítáme každého, kdo se chce kolektivně bavit, něco se přiučit, aktivně se zapojit nebo si třeba zacvičit.

Volnočasové centrum BERTÍK

1. patro KD KRYRY

TÝDENNÍ ROZVRH
platný od 27.02.2019

	DOPOLEDNÍ PROGRAM	ODPOLEDNÍ PROGRAM	
PONĚLÍ	9:00 - 11:00 Hernička se cvičením (pro malé děti)	17:30 - 19:00 Joga (nutná rezervace 777 289 606)	
ÚTERÝ		16:00 - 17:30 Šikovné ručičky (pro děti)	17:00 - 18:00 Angličtina pro dospělé (info 728 045 068) 18:00 - 19:00 Zdravotní cvičení (pro dospělé)
STŘEDA	9:00 - 11:00 Hernička se cvičením (pro malé děti)		17:30 - 19:00 Joga (nutná rezervace 777 289 606)
ČTVRTEK		15:00 - 17:00 Kouzelná flétnička a klavír pro děti (info 777 125 854)	18:00 - 19:00 Pilates (pro dospělé)
PÁTEK	9:00 - 11:00 Hernička se cvičením (pro malé děti)		

Nikola Kudrnáčová a Kateřina Ausbuherová

Tříkrálová sbírka

V letošním roce proběhla na Podbořansku od 2. do 14. ledna 2019 tradiční Tříkrálová sbírka. V našem regionu byla pořádána prostřednictvím farních a oblastních charit v obcích Podbořany, Kryry, Vroutek, Blšany, Brody, Buškovice, Krásný Dvůr, Nové Sedlo a Libědice.

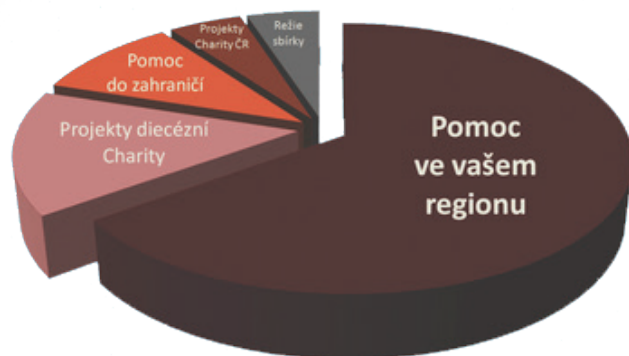
V roce 2019 byla Tříkrálová sbírka uskutečněna již po devatenácté na celém území České republiky, čímž se daří pokračovat v krásné tradici. Tato akce se setkává s velkým ohlasem. V České republice bylo letos vybráno úctyhodných 120 452 251 Kč.

Ze sbírky je financována řada charitních projektů, jako jsou např. domovy pro matky s dětmi v tísní, azylové domy, domy na půli cesty, humanitární pomoc při přírodních či ekologických katastrofách.

Jen na Podbořansku jsme letos vybrali o 14 332 Kč více než v roce předchozím, tedy 84 669 Kč – to za účasti pětácti dětí, které koledovaly spolu s dvaceti vedoucími v jednotlivých obcích. Zvláště v Kryrech jsme byli velmi překvapeni štědrostí a milým přijetím. A tak vám všem, kteří jste nás zvali do svých domovů, rádi si nás i vyfotografovali (a také obdarovali naše tři krále nejenom úsměvem, ale i nějakou tou dobrotou), patří velké poděkování!

V roce 2020 se na vás budou opět těšit vaši Tři králové - Kašpar, Melichar a Baltazar.

S pozdravem a poděkováním

Aleš Nevečeřal

Dušan Krivský v pořadu „Máte slovo“

Ve čtvrtek 10. ledna 2019 odvysílala Česká televize další díl pořadu Michaely Jílkové „Máte slovo“. Jeho tématem bylo rozdělení Československa v roce 1993 a hostem diskuse byl mimo herce Andreje Hryce, exnáměstka někdejšího federálního ministra zahraničí Alexandra Vondry, předsedy Česko-slovenské komise historiků Jana Rychlíka, dramatika a režiséra Blaho Uhlára, obyvatele Chebu Ivana Korandy i Dušan Krivský.

Tedy pět hostů, kteří s rozdělením Česko-slovenska problém neměli a nemají proti samojedinému Dušanovi, který se s tímto faktem podle jeho vlastních slov nikdy nesmíří.

Není tak divu, že se dr. Krivskému do této debaty moc nechtělo. Mluvil jsem s ním krátce tři, čtyři dny před přímým přenosem pořadu.

Uklidňoval jsem ho, že Michaela Jílková, ať proti ní má kdokoli cokoli, je chytrá dáma, která do svých pořadů chodí perfektně připravená a navíc je jedna z mála v České televizi, která je nestranná. „No právě,“ odušil Dušan, „já bych potřeboval, aby nestranná nebyla.“

Naopak - aby stranila výhradně mně!"

Michaela Jílková nestranná skutečně nebyla. Už svými šaty v barvách vlajky (dnes české, kdysi československé...) jaksi evokovala svůj osobní názor, diváci v pořadu pak byli naladěni na stejnou strunu, na jakou hrál Dušan Krivský. Přesila pro ty, kdož pro rozdělení republiky jsou, se tak nakonec nekonala.

Argumentů pro i proti padla celá řada. Pro mě osobně bylo zajímavé vidět Dušana Krivského v roli, v níž ho běžně nevidáme: tedy bez jeho obligátního chmelového kloboučku, ve společenském oděvu a s kravatou, přičemž ani ve vysílání České televize nezapomněl zmínit ten fakt (jen tak na okraj...), že je čestným občanem našeho města.

A proč si Michaela Jílková vybrala právě Dušana Krivského?

S rozdělením republiky se, už jsme to zmínili, nesmířil dodnes; pokud se podíváme do minulosti, pak jen málokdo tehdy protestoval tak důrazně, jako právě on: občan slovenské Skalice, městečka, které leží na společné hranici České a Slovenské republiky. Manželku měl Češku, zahradu na české straně a na hranicích vyváděl policistům a celníkům jeden protestní kousek za druhým. Nejvíce ho bylo vidět, když na protest proti rozdělení republiky pokládal na hraniční kameny exkrementy (na obr. vpravo). Nebo jednou přivedl přímo na hranici slovenskou kozu ze svého stáda, jeho kamarád českého kozla a zvířata připustili. „Byl to takový mezinárodní akt," informoval před časem server iRozhlas.cz.

Pavel Ďuran

Jarní degustace hub

Na sobotu 23. 2. 2019 připravil Mykologický kroužek Kryry na svou první letošní schůzi tradiční degustaci hub ve sladkokyselém nálevu. Do kryrského kulturáku dorazily v sobotním odpoledni čtyři desítky členů kroužku, kteří do soutěže přihlásili celkem 23 vzorků.

Upřímně – já je obdivuju... protože jsem člověk, jemuž zavařovací sklenice není rozhodně cizí. Od skvostných marmelád připravíme doma luxusní utopence, okurky nakladačky moje maminka odmítá nakupovat i ve slevě a ze Strojetic „ty naše“ vozíme do Prahy, protože jsou prostě nejlepší. Pampeliškový med uděláme takový, že vnoučata ten včelí vůbec nechtějí a zeťák v superlativech líčí, jaké zavařujeme chilli papričky. Ale houby, ty prostě nedávám. Ne snad, že by chuťově strádaly, jen mám zkrátka vždycky z plné sklenice bídnou polovičku, která se válí pod víčkem zavařovačky nad lákem. Esteticky je to prostě v tahu. A tak se u nás houby nezavařují.

Členové mykologického kroužku problémy podobné těm mým zjevně nemají. Jejich sklenice jsou nadité k prasknutí a smějí se z nich na vás nejen hříbkové, ale i ryzce, lišky a já nevím, co všechno za druhy hub ještě. A pak soutěží o to, která sklenice je ta nejlepší.

Dvě kategorie (jednotlivá houba a směs) hodnotila osmičlenná porota v sobotu odpoledne v kryrské Sokolovně a vzorky zavařených hub koštovala bezmála hodinu. Mimochodem – degustovat houby v nálevu není žádná legrace. Za prvé tu jde o velmi jemné chuťové nuance, za druhé většinou vůbec netušíte, co vkládáte do úst. A že zrovna houby umí organismu občas solidně zavařit, podobně jako to dokáže třeba kapsle kyanidu, to je známá věc. Ale o tom, že jsou naši houbaři odborníci na svém místě, svědčí jednoznačně ten fakt, že žádný z arbitrů napínavé soutěže doposud nezemřel.

V kategorii směsí (9 vzorků) nakonec vyhrála Anna Juhová, druhé místo získal Jan Semerád a třetí skončil Günter Bittner. V jednotlivých houbách (14 vzorků) zvítězil Jan Kneifl, stříbro si odnesla Věra Franková a bronz Marie Filipová. Všichni byli odměněni hodnotnými knižními cenami.

Mykologové předali i svoje roční ceny: osobností roku 2018 se stal Josef Podzimek a houbařem roku Kamil Kraus.

K dobré náladě přispěl i Jaroslav Tříška se svou dcerou, kteří zahráli k tanci i poslechu, v průběhu schůze se podávaly párky, káva a k ní zákusek, prostě naši houbaři prožili společně – nakonec jako vždycky - pohodové odpoledne.

Pavel Ďuran

Maškarní bál pro děti

Nedělní odpoledne 24. února 2019 patřilo v Kryrech dětem: klub žen uspořádal tradiční maškarní bál a přes to, že všude řádí chřipka, bylo v Sokolovně plno. Město pod Schillerovou rozhlednou se epidemií, kvůli níž jsou příbuzným zapovězeny i návštěvy v nemocnicích, zjevně vyhnulo. „Je tu skoro stovka dospělých,“ sdělovala mi nečekaně hojnou účastí potěšená paní Polcarová, „a zhruba stejný počet dětí.“

Všechny přítomné přivítala úderem čtrnácté hodiny paní Baladová. Na pódiu vyhrával Iša Barák a nálada byla výborná. Po parketu se pohybovaly děti v maskách motýlů, princezen a princů, potkali jste tu Spidermana nebo zrůdu z filmu Vřískot, byly tu víly nebo jsem viděl ovečku a lišáka. A mnoho dalších a dalších, ani si teď na všechny nevzpomenu.

A to všechno, tahle přepestrá maškarně bálová směsice, řádila za vydatné pomoci rodičů či prarodičů celé nedělní odpoledne na parketu. A aby toho „maskování se“ pak nebylo málo, malovalo se tu i na obličej nebo jste si v improvizovaném okrašlovacím salónu pořídili parádní tetování.

Milovníci sladkého si mohli koupit cukrovou vatu, k dispozici byly i hračky. Připraveno bylo samozřejmě také občerstvení – nějaké limonády, pro dospělé káva, kousek koláče nebo buchty.

Pavel Ďuran

Strojetické diskotačení

Pořady „Diskotačení“ jsou dílem někdejšího DJ Jiřího Ladry, jenž má dnes kolem sebe tým spolupracovníků, kteří se věnují především dětem. A tak indián Jíra s princeznou Natálkou dorazili v sobotu 2. března na dětský maškarní bál do Strojetic, kam do sálu kulturního domu přilákali více než padesátku malých i velkých návštěvníků.

Od dvou hodin po poledni si tu nejmenší strojetičtí zatančili s dvojicí zkušených animátorů Ladrova týmu. Nejen to – v rámci pořadu byla i spousta her a soutěží různých obtížností, takže se zapojit mohly všechny děti všech věkových kategorií. Na parketu to pak byla maska na masce, přičemž jedna byla hezčí než druhá.

Osadní výbor Strojetice nespolehal tentokrát na vlastní síly, ale vsadil na profesionály - udělal dobře. Ladrovi – já už jsem měl možnost vidět je na několika akcích v Kolečově a líbili se mi – Strojetice navštívili poprvé a určitě nezklamali. Bavily se děti, bavili se i jejich rodiče. Podívat se (a pobavit) přišla také zastupitelka Kryr Jana Trinerová s manželem.

Sobotní odpoledne tak ve strojetickém kulturáku nebylo ani trochu promarněným časem, naopak příjemně strávenými chvílemi se svými dětmi i sousedy.

Pavel Ďuran

Dva turnaje mladší přípravy

V Lounech a Odolene Vodě bojovali v končící zimě na dvou halových turnajích fotbalisté mladší přípravy SK Havranu Kryry.

V neděli 3. 2. 2019 jsme za zimního počasí vyjžděli s našimi nejmladšími fotbalisty na halový turnaj do Loun, který byl určen pro ročníky 2012 a mladší. Soutěž, které se účastnilo 11 mužstev, pořádal okresní fotbalový svaz. Hrál se systémem 3+0 každý s každým, na malé branky a na tři malá hřiště. Půlka turnaje se hrála s jedničkovým míčem a poté se hrálo s balónem trojčkovým. Výsledky zápasů se nezapisovaly, ale všechny děti si odvezly diplomy a medaile.

Lukáš Hájek jako hlavní trenér mladší přípravy přihlásil na tento turnaj dvě družstva. První tým hrál pod jeho vedením a pod vedením Michala Nítka. Trenéři nabádali své svěřence, aby hráli svůj kombinační fotbal, který umí dobře. Kluci odehráli velmi pěkné zápasy, kde překvapili svými nahrávkami, kličkami a krásnými akcemi nejen své trenéry a rodiče, ale i trenéry ostatních mužstev.

Druhý tým vedl Matyáš Krupička, Aleš Musílek a Petr Heský, pro které to byla velká premiéra na turnaji, kde si vyzkoušeli vést své svěřence, kterým se věnují na trénincích. Dle slov Matyáše Krupičky se jim první zápas nepovedl, ale poté už odehráli pěkná utkání. Soutěž si užili, nastříleli plno gólů a nebyl snad nikdo, kdo nedal žádný gól.

Turnaj hodnotíme velmi pozitivně. Pro naše děti to bylo zase něco jiného, ale zvládly vše skvěle. V Lounech jsme byli nejpočetnější skupina, co se týče dětí, realizačního týmu a hlavně rodičů, kteří naše fotbalisty podporovali po celou dobu turnaje.

Dne 9. 2. 2019 jsme se s našimi nejmladšími fotbalisty zúčastnili halového turnaje v Odolene Vodě. Tato soutěž byla velice kvalitně obsazena (např. AC Sparta Praha dívky nebo FA Bohemians/Velvary) a my jsme na ni jeli všichni velice natěšeni. Odhodláni poprat se o co nejlepší výsledek. Kluci bojovali, snažili se hrát to, co spolu s trenéry praktikujeme na trénincích. Nutno podotknout, že v některých zápasech nám chybělo štěstíčko, ale to k fotbalu patří. Naši fotbalisté sice skončili na posledním místě, ale herně to bylo na víc.

Chtěl bych poděkovat všem hráčům za přístup k zápasům a hlavně také rodičům, kteří jeli podpořit naše fotbalisty.

Jan Špeta, vedoucí týmu

„Nová“ Kryrská rozhledna

Jak již jsme se zmínili v Úvodníku tohoto čísla, Kryry stanovily pravidla pro vydávání městského zpravodaje. Stará, dobře známá Kryrská rozhledna v té podobě, v jaké jsme jí znali, je pryč.

Text dokumentu „Organizace Kryrské rozhledny“ najdete na webu města nebo na stránkách Kryry info. Kryrská rozhledna nově dostala svou redakční radu: je tříčlenná a v jejím čele stojí šéfredaktor časopisu, kterým byl jmenován Pavel Ďuran. Dalšími členy jsou Vladimíra Járová a Lukáš Hájek. O stylistickou a gramatickou čistotu časopisu pak bude pečovat Kamil Kraus. K tomu s „novou“ Kryrskou rozhlednou přichází – po dlouhých letech – nový, snad lepší, modernější vzhled. Bude vycházet celobarevně, na kvalitnějším papíře. Fotografie zde uveřejněné (které si myslím byly největším problémem „staré“ Kryrské rozhledny) tak snad budou skutečně fotografiemi. Po pravdě řečeno nevíme, pracujeme v novém redakčním systému, s nímž se učíme zacházet. Zároveň žádáme všechny, nejenom přímo z Kryr, ale především ty z Běsna, Stebna či Strojetic, kdo mají chuť, necht' na stránky Kryrské rozhledny přispějí - byť jen krátkým příspěvkem, jednou či dvěma fotografiemi. Podrobná pravidla zveřejňování příspěvků v našem čtvrtletníku zveřejníme v jeho dalším čísle, prozatím prosíme o rozsah článků od 800 do 2400 písmen (i s mezerami) a fotografie v rozlišení alespoň 1200 pixelů.

Pavel Ďuran

Zimní liga mladších žáků

To, co se zdálo ještě před pár lety utopií, je od poloviny února skutečně realitou. V hlavě Lukáše Hájka se zrodil další skvělý nápad, a sice uspořádat nultý ročník zimní ligy mladších a starších žáků na novém hřišti s umělým povrchem v Kryrech. Nakonec zůstalo „pouze“ u zimní ligy mladších žáků, neboť se nepodařilo získat pro tento, v Kryrech unikátní, projekt dostatek týmů pro zorganizování zimní soutěže straších žáků.

Soutěž mladších žáků byla zahájena dne 16. 2. 2019 za krásného slunečného počasí úvodním dvojzápasem, kdy na jedné polovině hřiště hráli naši domácí Havrani s týmem Zlonic (okr. Slaný) a na druhé se hrálo okresní derby Slavoj Žatec se Spartakem Lubenec. Havrani si se středočechy poradili vcelku snadno a zvítězili 15 : 5, ve druhém utkání pak tým Žatce otočil zápas po nepříznivém prvním poločase a nakonec zvítězil 8 : 4. V posledním utkání dne si od dvanácti hodin změřily své síly týmy FK Hředle (okr. Rakovník) a nedalekého Tatranu Podbořany. Tým z Podžbánského regionu nakonec Podbořanské zvalcoval a připsal si první výhru v zimní lize s celkovým skóre 13 : 1.

Druhé kolo soutěže skončilo těmito výsledky: Havran Kryry zdolal Slavoj Žatec ve vyrovnaném utkání 2 : 1, Hředle opět nadělovali, tentokrát Lubenci nasázeli 14 branek a pouze jednu obdrželi a v posledním zápase dne porazili Podbořanští tým Zlonic 8 : 4.

Zimní liga bude pokračovat zbylými třemi koly, po kterých bude znám pomyslný král tohoto nultého ročníku, který se snad stane trvalou zastávkou na fotbalové mapě mládežnických turnajů. Prozatímní průběh, nadšení jednotlivých hráčů i trenérů a entuziasmus organizátorů tuto predikci prozatím jednoznačně potvrzují. Tak tedy sportu zdar a fotbalu zvlášť.

Bc. Tomáš Pták

Společenská kronika

Jubilejní věk: 70, 75, od 80 každý rok

ŽIVOTNÍ JUBILEA V LEDNU, ÚNORU A BŘEZNU

Leden

SCHRAMMOVÁ MILKA
ZEMAN FRANTIŠEK
EISENHAMMER ZDENĚK

FERENČÍKOVÁ MARIA

SAILER JIŘÍ

Únor

Kryry

NIEBL OTTO
KADAVÁ MARIE
ŠTEFLOVÁ HELENA
URBAN JOSEF
SÝBKOVÁ MIROSLAVA
DANYOVÁ ANNA
TÝMLOVÁ JOSEFA
KLOVRZOVÁ JIŘINA
FRANK VLADIMÍR
VÁCLAVÍK PETR

Strojetice

TRYNEROVÁ MARIE

Stebno

LAKOMÁ HERTA

Březen

POMIJE JAROSLAV
POLCAROVÁ WALTRAUD
GREGOR KAREL
MRÁZEK MILAN
MELNÍKOVÁ ANNA
KONOPÁSKOVÁ ANNA
HROUDOVÁ LUDMILA
PĚCHOTA VÁCLAV
DONDOVÁ ALENA
LEGNER BOHUSLAV
LEGNER JIŘÍ
TEPLÁ ANNA
MILOTA VÁCLAV

KAINZOVÁ RŮŽENA

ZBUDILOVÁ KVĚTA
ŘÍHOVÁ MARCELA

Demografie 2018

Statistický přehled sňatků, narození a úmrtí od 1. 1. 2018 do 31. 12. 2017 v Kryrech, Strojeticích, Běsně a Stebně.

Jít společně životem se v Kryrech rozhodlo 10 párů. Přivítali jsme mezi námi 18 nových občánků a rozloučili jsme se s 23 našimi občany.

VZPOMÍNKY

Rok uplynul ode dne, kdy navždy opustila milovanou rodinu paní

MARIE SCHIEFERDECKEROVÁ z Kryr.

S láskou na ní vzpomínají manžel, děti, vnoučata i pravnoučata.

KDO TĚ MĚL RÁD, NEZAPOMNĚL.

Dne **22. 3.** uplyne 5 let, co pan

JAROSLAV JANOTA z Kryr,

od nás odešel na cestu bez návratu.

Stále vzpomíná manželka Ivana, syn Jaroslav, dcera Ivana a vnoučata: Anna, Tomáš, Marie.

Vzpomínáme na pana **JOSEFA HRBKA ze Strojetic**, který by se dne **18. 3.** dožil 70 let.

Za všechny, kteří si vzpomenu, děkuje Blanka s celou rodinou.

V matrice našeho městského úřadu byla do července roku 2018 chloubou jedna z nejstarších občanek v Česku a první místo podle věku jí patřilo i v Ústeckém kraji.

Čilá, do posledních chvil se zajímající o dění ve vlasti i milovaných Kryrech:

paní **MARIE KLÍMOVÁ.**

V neděli 8. července odešla navždy tam „k panence sv. Marii“ ve více než úctyhodném věku **sto šesti let!**

Vzpomínáme.

Krásné „stovky“ let by se dožila další Marie, tentokrát

MARIE TARČINCOVÁ,

kdyby její pozemská pouť neskončila na počátku roku 2018, v sobotu 20. ledna.

Nesmírně celý život pracovitá, také skvělá žena, na níž budou Kryry s úctou vzpomínat.

Akce v KD Kryry

Duben

Plánovaná rekonstrukce sálu (11. 3. – 26. 4.)

Květen

4.5. – DEN MATEK – Zdravotní klub ve spolupráci s Městem Kryry

11. 5. – STAROČESKÉ MÁJE – zábava, Májovníci

19. 5. – DEN MATEK – Svaz tělesně postižených Podbořany

24. a 25. 5. – VOLBY DO EVROPSKÉHO PARLAMENTU

stovky grafických návrhů zdarma - tvorba grafiky online - kalkulace tisku online

Vyžádejte si i vy svých 1000,- Kč na www.funprint.eu

lendáře visačky **pozvánky** plakáty
krabičky brožury krabice na víno
skládačky **knihy** pohlednice
letáky samolepky
poznámkové bloky vizitky **obal**

fun print

tiskové služby pro firmy, školy, státní správu a každého z nás

V příštím čísle například o opravě silnice I/27 ve Strojeticích

Kryrská rozhledna, čtvrtletník městského úřadu pro Kryry, Běsno, Stebno a Strojetic - vydává MÚ Kryry pod číslem registrace MK ČR E 2257. Redakční rada: Vladimíra Járová, Lukáš Hájek a Pavel Ďuran. Stylistická a gramatická korektura: Mgr. Kamil Kraus.

Kontakt: tel.: 415 216 775, e-mail: knihovna@kryry.cz, 602747565@seznam.cz.

Uzávěrka příštího čísla: 25. 5. 2019